

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Голова Державної інспекції
ядерного регулювання України**

С.Г. Божко
« 01 » _____ 2016 року

ПОЛОЖЕННЯ

про Інспекцію з ядерної безпеки на Чорнобильській АЕС Державної інспекції ядерного регулювання України

1. Інспекція з ядерної безпеки на Чорнобильській АЕС Державної інспекції ядерного регулювання України (далі - ІЯБ на ЧАЕС) є територіальним органом на майданчику Державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильська АЕС» (далі - ДСП ЧАЕС) як структурний підрозділ апарату Державної інспекції ядерного регулювання України (далі - Держатомрегулювання) і підпорядковується першому заступнику Голови - Головному державному інспектору з ядерної та радіаційної безпеки України.

ІЯБ на ЧАЕС здійснює державний нагляд на таких об'єктах (далі - Підконтрольні об'єкти), зокрема:

- енергоблоки №№ 1, 2, 3 ДСП ЧАЕС;
- об'єкти технологічного комплексу енергоблоків №№ 1, 2, 3 ДСП ЧАЕС (включаючи водоймище охолоджувач, об'єкти, призначені для поводження з РАВ, майданчики та ділянки для поводження з радіоактивними матеріалами та РАВ);
- об'єкт «Укриття», Новий безпечний конфайнмент (НБК), включаючи майданчик, територія якого встановлена документом ДСП ЧАЕС «Разделительная ведомость закрепления зданий и сооружений, помещений, оборудования на ОУ и прилегающей территории за подразделениями ГСП ЧАЕС» інв. № 88 від 26.12 2006 року.
- сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-1), (СВЯП-2);

- завод з переробки рідких радіоактивних відходів (ЗПРРВ), об'єкти Промислового комплексу по поводженню з твердими радіоактивними відходами (Лот 0, 1, 2 ПКПТРВ) та інші об'єкти, призначені для поводження з радіоактивними відходами, які проектуються та споруджуються на ДСП ЧАЕС, під час здійснення діяльності, на яку поширюється дія державного регулювання у сфері використання ядерної енергії.

2. ІЯБ на ДСП ЧАЕС у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, Положенням про Державну інспекцію ядерного регулювання України, цим Положенням, наказами Держатомрегулювання, рішеннями Колегії Держатомрегулювання, загальною настановою з якості Держатомрегулювання, Наставою з якості наглядової діяльності, Наставою з якості дозвільної діяльності, Наставою з якості нормотворчої діяльності та методиками процесів, виконавцем яких відповідно до Загальної настанови з якості є ІЯБ на ЧАЕС.

3. Основними завданнями Інспекції на ЧАЕС є:

3.1 Участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері безпеки використання ядерної енергії, спрямованої на забезпечення захисту персоналу, населення та навколишнього природного середовища від негативного впливу іонізуючого випромінювання та радіоактивного забруднення, спричинених практичною діяльністю на Підконтрольних об'єктах.

3.2 Здійснення в межах своїх повноважень державного нагляду за дотриманням законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання на етапі життєвого циклу зняття з експлуатації ядерних установок, на етапах життєвого циклу будівництва і введення в експлуатацію, експлуатації об'єктів, призначених для поводження з відпрацьованим ядерним паливом та радіоактивними відходами.

3.3 Здійснення нагляду:

- за технічним станом, режимами експлуатації та рівнем аварійної готовності Підконтрольних об'єктів;

- кваліфікацією та діями персоналу ДСП ЧАЕС, що забезпечує її ядерну та радіаційну безпеку;

- за реалізацією ДСП ЧАЕС заходів, спрямованих на запобігання аварій та забезпечення готовності до ліквідації їх наслідків;

- за службовим розслідуванням радіаційних аварій (при виникненні таких аварій на об'єктах ДСП ЧАЕС).

3.4 Проведення оцінки відповідності вимогам безпеки і проектам експлуатаційного стану систем (елементів) важливих для безпеки Підконтрольних об'єктів.

3.5 Здійснення в межах своїх повноважень функцій, покладених на Держатомрегулювання як компетентного органу:

- з фізичного захисту ядерного матеріалу та ядерних установок відповідно до Конвенції про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок;

- з питань безпечного перевезення радіоактивних матеріалів відповідно до правил ядерної та радіаційної безпеки при перевезенні радіоактивних матеріалів;

- з питань аварійного оповіщення та інформування згідно з Конвенцією про оперативне оповіщення про ядерні аварії.

3.6 Участь у створенні та забезпеченні функціонування системи управління якістю Держатомрегулювання.

4. Інспекція на ЧАЕС відповідно до покладених на неї завдань:

4.1 Проводить інспекційні перевірки дотримання ліцензіатами, фізичними та юридичними особами, які здійснюють діяльність на ДСП ЧАЕС, законодавства, вимог норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки в частині експлуатації та ремонтного обслуговування систем (елементів) важливих для безпеки Підконтрольних об'єктів, умов виданих ліцензій та окремих дозволів на виконання робіт чи операцій.

4.2 Проводить інспекційні перевірки впровадження та функціонування системи управління діяльністю на Підконтрольних об'єктах у тому числі при виконанні робіт підрядними організаціями в частині:

- наявності та функціонування системи управління якістю експлуатуючої організації при виконанні робіт підрядними організаціями;

- організації контролю експлуатуючою організацією за забезпеченням якості робіт персоналом підрядних організацій під час проведення ремонту, технічного обслуговування, монтажних, пусконаладжувальних робіт на підконтрольних об'єктах;

- наявності необхідної документації системи управління якістю при здійсненні дозволеної діяльності.

4.3 Впроваджує у свою діяльність принципи культури безпеки та культури захищеності, в межах своєї компетенції, сприяє впровадженню цих принципів у діяльність ДСП ЧАЕС.

4.4 За дорученням першого заступника Голови - Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України бере участь:

- у розгляді та погодженні спеціальних технічних рішень щодо проведення ядерно-небезпечних робіт та програм безпечного проведення таких робіт;

- у роботі комісій, які створені ДСП ЧАЕС для розслідування порушень відповідно до законодавства;

- у роботі комплексної комісії Держатомрегулювання з перевірки виконання ДСП ЧАЕС вимог законодавства, норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, умов ліцензій та інших документів дозвільного характеру;

- у приймальних випробуваннях після дослідної експлуатації та ремонту систем (елементів) важливих для безпеки;

- у розробці та погодженні проектів нормативно-правових актів в частині питань, що належать до компетенції ІЯБ на ЧАЕС;

- у розгляді інших документів, що стосуються забезпечення ядерної та радіаційної безпеки Підконтрольних об'єктів;

- в роботі екзаменаційної комісії Державного агентства України з управління зоною відчуження під час первинної та періодичної перевірок знань з питань ядерної та радіаційної безпеки у керівників суб'єктів діяльності, які здійснюють діяльність у сфері використання ядерної енергії, щодо якої Законом України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії» встановлені вимоги обов'язкового отримання ліцензії, та осіб, що мають право їх замінювати, а також у

голів та членів постійно діючих екзаменаційних комісій (ПДЕК) суб'єктів діяльності.

4.5 Проводить перевірку на відповідність встановленим вимогам звітних документів після проведення робіт по реконструкції, модернізації та продовженні ресурсу систем (елементів) важливих для безпеки.

4.6 Здійснює реєстрацію, зняття з реєстрації, облік і технічний огляд обладнання, трубопроводів і систем (елементів) важливих для безпеки Підконтрольних об'єктів, контролює їх технічний стан в процесі планових і позапланових інспекційних перевірок.

4.7 Узгоджує за результатами розгляду:

- технічні рішення щодо перенесення (на термін до 3-х місяців) термінів технічного огляду обладнання та трубопроводів, зареєстрованих в ІЯБ на ЧАЕС;

- зміни термінів проведення регламентних випробувань (в межах вимог, що встановлені чинними нормативними документами);

- рішення про застосування атестованих технологій при здійсненні зварювальних і наплавлювальних робіт на обладнанні та трубопроводах систем (елементів) важливих для безпеки ядерних установок;

- перелік обладнання, яке недоступне/обмежено доступне для внутрішніх/зовнішніх оглядів з причин наявності конструктивних особливостей чи радіаційних обставин, та інструкцій щодо технічного огляду такого обладнання;

- документи з оцінки технічного стану систем та обладнання систем (елементів) важливих для безпеки і перепризначення ресурсу в понад проектний термін експлуатації;

- склад постійно діючих на ДСП ЧАЕС атестаційних комісій з атестації зварювальників і контролерів.

4.8 Бере участь у роботі комісій з:

- атестації виробничої технології зварювання в ДСП ЧАЕС та ВП Атомремонтсервіс ДП НАЕК Енергоатом;

- обстеження виявлених дефектів в основному металі або зварних з'єднаннях;

- атестації технології зварювання й атестації зварників;

- розслідування порушень в роботі ДСП ЧАЕС, пов'язаних з діями або участю ліцензованого персоналу.

4.9 Бере участь та контролює роботу екзаменаційної комісії експлуатуючої організації ДСП ЧАЕС та ПДЕК ВП Атомремонтсервіс ДП НАЕК Енергоатом під час первинної, періодичної та позачергової перевірок знань з питань ядерної та радіаційної безпеки у персоналу і посадових осіб, які забезпечують ядерну та радіаційну безпеку, а також в перевірці знань голів і членів відповідних екзаменаційних комісій.

4.10 Здійснює перевірку:

- звітних документів після проведення робіт з реконструкції, модернізації та продовження ресурсу систем (елементів) важливих для безпеки на відповідність встановленим вимогам;

- документів, що підтверджують необхідний рівень знань персоналу ДСП ЧАЕС;

- документації, необхідної для проведення ядерно-небезпечних робіт, на відповідність встановленим вимогам безпеки.

4.11 У межах своїх повноважень забезпечує реалізацію вимог Угоди між Україною і МАГАТЕ про застосування гарантій у зв'язку з Договором про нерозповсюдження ядерної зброї, Додатковим протоколом до зазначеної Угоди шляхом:

- перевірки дотримання експлуатуючою організацією процедур щодо організації контролю та ведення обліку ядерних матеріалів і радіоактивних відходів;

- проведення інспекцій щодо ефективності функціонування систем обліку та контролю, відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів;

- аналізу інформації, отриманої від Управління ядерної захищеності та гарантій, про результати інспекційних перевірок МАГАТЕ діяльності в Україні;

- вжиття заходів для усунення обставин, що заважають виконанню вимог Угоди про гарантії і Додаткового протоколу;

- участі персоналу ІЯБ на ЧАЕС в інспекційних перевірках і додаткових доступах МАГАТЕ.

4.12 Здійснює контроль:

- за реалізацією заходів, спрямованих на запобігання аваріям на Підконтрольних об'єктах, а також забезпечення готовності ДСП ЧАЕС до ліквідації наслідків таких аварій;

- виконання регламентних робіт і технічного обслуговування технічних засобів фізичного захисту, відповідно до вимог проектної документації шляхом участі у випробуваннях технічних засобів фізичного захисту та перевірок наявності проектної документації систем фізичного захисту;

- за ходом проведення розслідувань порушень в роботі Підконтрольних об'єктів, проводить попередній аналіз звітів із розслідування порушень з метою оцінки повноти розслідування та враховує результати проведеного аналізу в інспекційних перевірках;

- наявності допуску персоналу до робіт на ядерних установках і з ядерними матеріалами, відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 25.12.1997 № 1471;

- виконання заходів, розроблених ДСП ЧАЕС за наслідками проведених розслідувань порушень в роботі, результатами інспекційних перевірок;

- за реалізацією програм підвищення безпеки на Підконтрольних об'єктах;

- за виконанням приписів державних інспекторів Держатомрегулювання.

4.13 Проводить попередній розгляд технічної документації, яка надається ДСП ЧАЕС до центрального апарату Держатомрегулювання та надає коментарі/зауваження (за наявності) за результатами попереднього розгляду до Держатомрегулювання.

4.14 Розглядає на повноту та достовірність:

- звіти ДСП ЧАЕС про поточний стан виконання умов ліцензій та окремих дозволів на місці встановлення обладнання;

- звіти про виконання приписів державних інспекторів Держатомрегулювання;

- звіти про виконання заходів про усунення порушень в роботі ДСП ЧАЕС;

- звіти про виконання заходів з підвищення безпеки.

4.15 В межах своїх повноважень погоджує звітність про фактичні обсяги радіоактивних відходів, утворених за базовий податковий (звітний) період, календарний квартал на ДСП ЧАЕС.

4.16 Розробляє, надає пропозиції першому заступнику Голови – Головному державному інспектору з ядерної та радіаційної безпеки України до річного плану наглядової діяльності Держатомрегулювання та надає звіти про свою роботу в установленому порядку.

4.17 Інформує громадськість про свою діяльність та забезпечує в межах своєї компетенції та у встановленому порядку доступ до публічної інформації.

5. З метою реалізації своїх повноважень ІЯБ на ЧАЕС:

5.1 Отримує від керівництва та персоналу ДСП ЧАЕС, підприємств та організацій, що виконують роботи на Підконтрольних об'єктах, пояснення, матеріали та інформацію, які необхідні для виконання покладених на ІЯБ на ЧАЕС завдань.

5.2 Користується відповідними інформаційними базами даних Держатомрегулювання, інших державних органів, державними системами зв'язку і комунікацій, технічними засобами.

5.3 Взаємодіє з іншими структурними підрозділами Держатомрегулювання, відповідними підрозділами органів виконавчої влади, органами місцевого самоврядування.

5.4 ІЯБ на ЧАЕС у виконанні покладених на неї завдань незалежна від державних органів, установ і посадових осіб, діяльність яких нею контролюється, а також від представницьких органів, органів місцевого самоврядування і об'єднань громадян.

5.5 Веде власну систему діловодства у відповідності з положеннями Інструкції з діловодства Держатомрегулювання.

5.6 Веде таблиць обліку робочого часу працівників ІЯБ на ЧАЕС та надає його до Відділу роботи з персоналом (самостійний) Держатомрегулювання.

6. ІЯБ на ЧАЕС при виконанні покладених на неї обов'язків, завдань та доручень керівництва Держатомрегулювання має право:

6.1 На безперешкодне відвідування державними інспекторами у будь-який час Підконтрольних об'єктів, для проведення в межах своїх повноважень відповідних перевірок, виконання інших функцій, покладених на ІЯБ на ЧАЕС.

6.2 Зобов'язувати (листом з підписом начальника ІЯБ на ЧАЕС) керівництво ДСП ЧАЕС проводити контрольні випробування та технічний огляд обладнання, трубопроводів та систем, а також виконувати заходи, спрямовані на підтримку та підвищення досягнутого рівня безпеки ДСП ЧАЕС.

6.3 Контролювати виконання встановленого на ДСП ЧАЕС порядку підготовки та допуску персоналу до робіт.

6.4 Надсилати ліцензіатам, їх посадовим особам, керівникам місцевих органів виконавчої влади, органам місцевого самоврядування обов'язкові до виконання приписи про усунення порушень і недоліків у сфері безпеки використання ядерної енергії.

6.5 Надавати юридичним особам, їх посадовим особам розпорядження з метою обмеження, припинення чи зупинення експлуатації Підконтрольних об'єктів на які поширюється дія державного регулювання у сфері використання ядерної енергії, в разі неможливості усунення в інший спосіб виявлених порушень або неспроможності дотримання вимог ядерної та радіаційної безпеки.

6.6 Надавати пропозиції керівництву Держатомрегулювання для направлення ліцензіатам, власникам чи керівникам підприємств і організацій, що здійснюють діяльність на Підконтрольних об'єктах, подання про невідповідність окремих осіб займаним посадам у випадку виявлення порушень ними законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, фізичного захисту, принципів культури безпеки.

6.7 Притягати в установленому законодавством порядку до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавства, правил і норм ядерної та радіаційної безпеки, застосовувати в установленому порядку фінансові санкції до підприємств, установ та організацій, інших суб'єктів підприємницької діяльності у разі порушення законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел

іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання.

6.8 Надавати керівництву Держатомрегулювання пропозиції щодо:

- розвитку системи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки та діяльності ІЯБ на ЧАЕС;

- доцільності залучення спеціалістів відповідних організацій до участі у проведенні інспекційних перевірок та розслідувань порушень на Підконтрольних об'єктах під час здійснення діяльності, на яку поширюється дія державного регулювання у сфері використання ядерної енергії;

- обмеження, припинення, зупинення дії ліцензій, інших документів дозвільного характеру щодо Підконтрольних об'єктів під час здійснення діяльності, на яку поширюється дія державного регулювання у сфері використання ядерної енергії, в разі неможливості усунення в інший спосіб виявлених порушень або неспроможності дотримання вимог ядерної та радіаційної безпеки, шляхом направлення інформації (у письмовому вигляді) на адресу Голови Держатомрегулювання чи його заступників;

- відсторонення посадових осіб ДСП ЧАЕС від виконання службових обов'язків щодо здійснення організаційно-розпорядчих функцій, пов'язаних із забезпеченням ядерної та радіаційної безпеки у разі порушення ними законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання.

7. Начальник ІЯБ на ЧАЕС – заступник Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України призначається на посаду на конкурсній основі та звільняється з посади Головою Держатомрегулювання в установленому законодавством порядку.

Начальник ІЯБ на ЧАЕС – заступник Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України, керує діяльністю ІЯБ на ЧАЕС, забезпечує в межах своїх повноважень здійснення заходів щодо запобігання корупції і несе

персональну відповідальність за виконання покладених на ІЯБ на ЧАЕС завдань та здійснення функцій згідно зі своєю посадовою інструкцією.

В період відсутності начальника ІЯБ на ЧАЕС – заступника Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України його обов'язки виконує посадова особа, яка призначається наказом Держатомрегулювання за поданням начальника ІЯБ на ЧАЕС – заступника Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України.

8. Штатний розклад, Положення про ІЯБ на ЧАЕС, а також посадові інструкції працівників затверджуються Головою Держатомрегулювання.

9. Працівники ІЯБ на ЧАЕС, які безпосередньо виконують функції з державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки, для набуття та підтвердження статусу державного інспектора, проходять кваліфікаційну атестацію: первинну (при прийнятті на роботу) та чергову (один раз на три роки, для підтвердження своєї кваліфікації для здійснення інспекційної діяльності).

**Начальник Інспекції з ядерної
безпеки на Чорнобильській АЕС –
заступник Головного державного
інспектора з ядерної та
радіаційної безпеки України**

 В.К. Мазуренко

УЗГОДЖЕНО:

**Директор Департаменту з питань безпеки
ядерних установок – заступник Головного
державного інспектора з ядерної та
радіаційної безпеки України**

Б.В. Столярчук

**Начальник Управління правового
забезпечення**

В.Г. Матвєєва

Єсєнєнєвє О.О.